Dziennik Urzędowy
MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

WARSZAWA **№ 4.** 12 czerwca 1927 r.

SPIS RZECZY: 26. **Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r.** o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551). — 27. **Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 3 lutego 1927 r.**, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej, w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 201). — 28—31, **Okólniki Ministerstwa Komunikacji w sprawie interpretacji** rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

Mianowicie:

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 31 stycznia 1927 r. Nr. I/21587/26.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 12 lutego 1927 r. Nr. I/962/4/27.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 30 marca 1927 r. Nr. I/7169/4/27.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji z dnia 30 kwietnia 1927 r. Nr. I/9268/27.

32. **Przepisy o ewidencji emerytalnej pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“,** oraz ewidencji emerytów, wdów i sierot, zatwierdzone decyzją Ministra Komunikacji z dn. 27 kwietnia 1927 r. Nr. I 3550 27, (z załączeniem wzorów odnośnych formularzy druków).

26.

ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 3 września 1926 r.,

o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

(Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551),

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

ROZDZIAŁ I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Do czasu wprowadzenia w życie ubezpieczenia emerytalnego pracowników Polskich Kolei Państwowych, oraz ubezpieczenia od nieszczęśliwych wypadków, przyznaje się pracownikom nieetatowym tych kolei i pozostałym po nich wdowom i sierotom, obywatelom Państwa Polskiego, względnie Wolnego Miasta Gdańska, zaopatrzenia według zasad, określonych niniejszem rozporządzeniem.

Rozporządzenie niniejsze nie obejmuje pracowników kontraktowych oraz pracowników próbnych i czasowych.

Z chwilą mianowania pracownika nieetatowego pracownikiem etatowym, niniejsze rozporządzenie traci względem niego swą moc obowiązującą.

Opłata.

Art. 2. Pracownicy, objęci niniejszem rozporządzeniem wnoszą miesięczną opłatę w wysokości 6% kwoty ostatniej płacy dziennej pomnożonej przez obowiązkową miesięczną ilość dni roboczych, w wymiarze dla samotnych z uwzględnieniem dodatku regulacyjnego.

Pracownicy parowozowi, zajęci stale na parowozach, oraz pracownicy w służbie konduktorskiej, zajęci stale przy obsłudze pociągów, wnoszą opłatę w wysokości 9% powyższej kwoty (art. 14).

Zaliczenie poprzedniego czasu służby.

Art. 3. 1) Czas, spędzony przed objęciem pracownika niniejszem rozporządzeniem na polskiej służbie państwowej, opłacany opłatą, oraz czas spędzony na służbie kolejowej tak państwowej, jak i prywatnej, bez względu na to, czy była to służba w Państwie Polskiem, czy w jednem z b. państw zaborczych, opłacany składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, zalicza się do wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, bez opłaty, o ile pracownik składek tych nie podjął.

Pracownik ten traci tem samem na rzecz Skarbu Państwa wszelkie prawa, przysługujące mu z tytułu opłacania rzeczonych składek.

O ile pracownik podjął wpłacone składki, czas poprzedniej służby zalicza mu się w myśl postanowień p. 2 niniejszego artykułu.

Czas spędzony na służbie w wojsku polskiem, a mianowicie: na służbie obowiązkowej, w czasie mobilizacji oraz na ćwiczeniach, zalicza się do wysługi emerytalneej bez opłaty.

Właściwe instytucje ubezpieczeniowe przekażą Polskim Kolejom Państwowym, zgodnie z postanowieniami odnośnej ustawy ubezpieczeniowej, względnie rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Kolei, udziały tych pracowników, objętych niniejszem rozporządzeniem, którym zaliczono z mocy p. 1 niniejszego artykułu do wysługi emerytalnej czas poprzedniej służby, opłacany składkami ubezpieczeniowemi z tytułu ustawowego obowiązku ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci.

2) Czas spędzony przed objęciem pracownika niniejszem rozporządzeniem na polskiej służbie państwowej, oraz czas spędzony na służbie kolejowej tak państwowej jak i prywatnej, bez względu na to, czy to była służba w Państwie Polskiem, czy w jednem z b. państw zaborczych, nie opłacany opłatą względnie składkami emerytalnemi, lub zabezpieczeniowemi, zalicza się na żądanie pracownika do jego wysługi emerytalnej, osiągniętej z mocy niniejszego rozporządzenia, po poprzedniem uiszczeniu należności za to zaliczenie w wysokości opłaty, określonej art. 2 niniejszego rozporządzenia, obliczonej za cały czas, podlegający zaliczeniu, biorąc za podstawę obliczenia kwotę podstawy wymiaru zaopatrzenia (art. 13), należną pracownikowi tytułem poborów służby czynnej w miesiącu zgłoszenia odnośnego żądania wraz z 6% rocznemi odsetkami składanemi.

Wdowa lub sieroty po zmarłym pracowniku lub emerycie, który nie uiścił w całości należności za zaliczenie poprzedniego czasu służby, pragnący korzystać z tego zaliczenia, muszą uiścić zaległą część tej należności.

Zarówno pracownik (emeryt) jak i pozostała po nim wdowa, względnie dzieci korzystają z zaliczenia czasu poprzedniej służby, dopiero od pierwszego dnia miesiąca następującego po całkowitem wpłaceniu należności za to zaliczenie.

Pracownikowi (emerytowi), lub pozostałej po nim wdowie i dzieciom, którzy przed zupełnem wpłaceniem należności za zaliczenie czasu poprzedniej służby zrezygnują z tego zaliczenia, zwraca się wpłaconą kwotę bez procentów.

W tym przypadku osoby te tracą raz na zawsze prawo do zaliczenia tego czasu.

3) W razie ponownego przyjęcia byłego pracownika kolejowego, który pobierał już zaopatrzenie emerytalne, na służbę kolejową, wstrzymuje się wypłatę tego zaopatrzenia z dniem wypłaty poborów służby czynnej i zalicza mu się do jego wysługi emerytalnej, zaczynającej się od dnia ponownego objęcia służby, cały czas, który stanowił podstawę wymiaru zaopatrzenia, bez opłaty.

Zaświadczenie o wysłudze emerytalnej.

Art. 4. Zarząd Polskich Kolei Państwowych obowiązany jest wydać każdemu pracownikowi zaświadczenie, stwierdzające od jakiej daty liczy mu się nieprzerwanie wysługa emerytalna.

W zaświadczeniu nie uwzględnia się czasu, który ma być zaliczony, dopóki należność za to zaliczenie nie została całkowicie wpłacona.

Prawo wyboru zaopatrzeń.

Art. 5. Z funduszów państwowych można pobierać tylko jedno zaopatrzenie emerytalne, wdowie wzgl. sieroce.

W razie, gdyby pracownikowi, względnie pozostałej po nim rodzinie, służyło także z innego tytułu prawo do zaopatrzenia (emerytalnego, wdowiego wzgl. sierocego) wypłacanego z funduszów państwowych, uprawniony ma prawo wyboru.

Powyższe prawo wyboru zaopatrzeń realizuje uprawniony w formie zrzeczenia się prawa do jednego z nich.

Wyjątek stanowią zaopatrzenia, do których uzyskano prawo z mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212), których pobieranie przysługuje uprawnionym pomimo, że pobierają zaopatrzenia z mocy niniejszego rozporządzenia.

Kompetencja przyznawania świadczeń.

Art. 6. Wszelkie świadczenia, wynikające z niniejszego rozporządzenia, przyznaje i wymierza Zarząd Polskich Kolei Państwowych.

Wypłata zaopatrzeń.

Art. 7. Zaopatrzenia, wynikające z niniejszego rozporządzenia, płatne są pierwszego dnia każdego miesiąca zgóry.

Emeryt (wdowa, sierota), który świadomie wprowadził władzę w błąd, celem uzyskania bezprawnie zaopatrzenia emerytalnego (wdowiego, sierocego), odprawy, lub zwrotu kosztów pogrzebu, obowiązany jest, niezależnie od odpowiedzialności sądowo - karnej, wynagrodzić Skarbowi Państwa wyrządzoną szkodę.

O ile kto w podobny sposób uzyskał wyższy wymiar zaopatrzenia emerytalnego od przypadającego mu w myśl niniejszego rozporządzenia, traci prawo do dalszego pobierania zaopatrzenia, niezależnie od odpowiedzialności sądowo - karnej i obowiązku zwrotu szkody, wyrządzonej Skarbowi Państwa.

Zmiany wysokości przyznanych zaopatrzeń.

Art. 8. Zmiany płac, stosowane do pracowników Polskich Kolei Państwowych będą automatycznie stosowane do zaopatrzeń, przyznanych na mocy niniejszego rozporządzenia.

Natomiast wszelkie zmiany płac tych pracowników, spowodowane przeszeregowaniem poszczególnych stanowisk, nie mają wpływu na wysokość zaopatrzeń, do których powstało prawo przed terminem przeszeregowania.

Zapowiedzenia i zajęcia.

Art. 9. Zaopatrzenia emerytalne, zaopatrzenia wdowie, sieroce oraz odprawy, mogą ulec zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu tylko z tytułu alimentów, jako też zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu z tytułu należności Skarbu Państwa, obciążających uprawnionego.

Wysokość zapowiedzeń i zajęć wynosi: dla alimentów $^2/_5$ zaopatrzeń, względnie odprawy, dla należności Skarbu Państwa $^1/_5$ zaopatrzeń a $^1/_3$ odprawy.

Pogrzebowe nie ulega zapowiedzeniu ani też zajęciu.

Odwołanie.

Art. 10. Przeciw orzeczeniom, wydanym w sprawach unormowanych niniejszem rozporządzeniem, przysługuje prawo odwołania w terminie 30-to dniowym w normalnym toku instancyj.

Bieg terminu rozpoczyna się z dniem następującym po dniu doręczenia.

Jeśli koniec terminu przypada na niedzielę, lub rz.-kat. święto uroczyste, termin kończy się następnego dnia powszedniego. Terminu nie uważa się za zaniedbany, jeśli przed jego upływem odwołanie wysłano pocztą.

ROZDZIAŁ II.

Zaopatrzenie emerytalne.

Prawo do zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 11. Prawo do zaopatrzenia emerytalnego nabywa pracownik w razie rozwiązania stosunku służbowego:

1) jeśli ukończył 60 lat życia i ma co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej,

2) bez względu na wiek, jeśli osiągnął już 35 lat wysługi emerytalnej,

3) jeśli stosunek służbowy rozwiązano z powodu fizycznej lub umysłowej niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych, jeśli pracownik ma co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

4) bez względu na okres osiągniętej wysługi emerytalnej, jeśli stosunek służbowy rozwiązano z powodu niezdolności pracownika do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, któremu uległ w służbie.

Pracownik nie ma prawa do zaopatrzenia emerytalnego, jeśli wypadek ten spowodował rozmyślnie, lub wywołał go wskutek popełnienia czynu karygodnego, stwierdzonego w drodze sądowo - karnej,

5) jeśli stosunek służbowy rozwiązano z powodu zmian ustroju kolejnictwa, lub też z powodu redukcji personelu, jeśli pracownik ma co najmniej 15 lat wysługi emerytalnej.

Rozwiązanie stosunku służbowego za karę, lub z powodu rezygnacji ze służby nie uprawnia pracownika do zaopatrzenia emerytalnego.

W razie, jeśli stosunek służbowy rozwiązany zostanie z pracownikiem, objętym niniejszem rozporządzeniem a pracownik nie nabędzie z mocy niniejszego artykułu prawa do zaopatrzenia emerytalnego, przekażą Polskie Koleje Państwowe właściwej instytucji ubezpieczeniowej podwójną sumę opłat, uiszczonych w myśl art. 2 niniejszego rozporządzenia oraz podwójną sumę należności za zaliczenie czasu poprzedniej służby, uiszczonej w myśl p. 2, art. 3 tegoż rozporządzenia, celem zaliczenia mu odpowiedniego okresu ubezpieczenia zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej, wydanego w porozumieniu z Ministrem Kolei, o ile pracownik ten do trzech lat, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, podejmie pracę, uzasadniającą ustawowy obowiązek ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci.

Okres trwania zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 12. Zaopatrzenie emerytalne. przyznane na mocy art. 11 niniejszego rozporządzenia, przysługuje uprawnionemu od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty poborów służby czynnej do śmierci, jeżeli wcześniej nie utraci tego prawa z powodów wyszczególnionych w art. 16 i 17 niniejszego rozporządzenia.

Jednakże Zarząd Polskich Kolei Państwowych może poddawać oględzinom lekarskim emeryta, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne w myśl postanowień art. 11 p. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia. W razie stwierdzenia, że emeryt odzyskał zdolność do pełnienia obowiązków służbowych. Zarząd Polskich Kolei Państwowych ma prawo powołać go na służbę na stanowisko nie niższe od zajmowanego przed rozwiązaniem stosunku służbowego.

Również i emeryt, któremu przyznano zaopatrzenie emerytalne z mocy art. 11 p. 5 niniejszego rozporządzenia, może być w ciągu pierwszych 6 miesięcy, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, powołany na służbę. na stanowisko nie niższe od poprzednio zajmowanego.

Podstawa wymiaru zaopatrzenia.

Art. 13. Za podstawę wymiaru zaopatrzenia emerytalnego przyjmuje się ostatnio pobieraną płacę dzienną uprawnionego, pomnożoną przez obowiązkową miesięczną ilość dni roboczych, w wymiarze dla samotnych, z uwzględnieniem dodatku regulacyjnego przez cały czas jego istnienia, jeśli ten dodatek przysługiwał pracownikowi w dniu rozwiązania z nim stosunku służbowego.

Wymiar zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 14. Za okres 15 lat wysługi emerytalnej zaopatrzenie emerytalne wynosi 50% kwoty, przyjętej w myśl art. 13 niniejszego rozporządzenia za podstawę wymiaru.

Za każdy dalszy rok wysługi zaopatrzenie wzrasta o 2,5% tej kwoty tak. że po osiągnięciu 35 lat lub więcej wysługi emerytalnej, zaopatrzenie to wynosi 100% kwoty, przyjętej za podstawę wymiaru.

Ułamki roku, wynoszące więcej niż 6 miesięcy, liczy się za cały rok, wynoszących zaś mniej niż 6 miesięcy nie uwzględnia się.

Jeśli pracownik, który na podstawie art. 11 p. 3 i 4 niniejszego rozporządzenia nabył prawo do zaopatrzenia emerytalnego, nie ma jeszcze 15 lat wysługi emerytalnej, za podstawę wymiaru tego zaopatrzenia przyjmuje się 15-to letni okres wysługi.

Każdy pełny rok opłacany podwyższoną opłatą (art. 2, ust. 2) liczy się przy wymiarze zaopatrzenia półtorakrotnie.

Odszkodowanie za nieszczęśliwe wypadki.

Art. 15. Pracownikowi. który z powodu nieszczęśliwego wypadku w służbie stał się niezdolny do pełnienia obowiązków służbowych, nadto zaś utracił zdolność do zarobkowania, przyznaje się niezależnie od zaopatrzenia, należnego mu z mocy art. 14 niniejszego rozporządzenia, odszkodowanie w wysokości zależnej od stopnia utraty zdolności do zarobkowania. a mianowicie:

W razie utraty 100% zdolności do zarobkowania—50% kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia; w razie utraty części zdolności do zarobkowania — część 50% kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia, odpowiadającą procentowi utraty tej zdolności.

Pracownik nie ma prawa do tego odszkodowania, jeśli wypadek spowodował rozmyślnie lub wywołał go wskutek popełnienia czynu karygodnego, stwierdzonego w drodze sądowo - karnej.

Zarządowi Polskich Kolei Państwowych przysługuje prawo poddawania oględzinom lekarskim osób, którym przyznano z mocy niniejszego artykułu odszkodowanie, celem stwierdzenia wysokości stopnia niezdolności do zarobkowania.

W razie stwierdzenia zmiany stopnia niezdolności do zarobkowania, podwyższa się względnie obniża odpowiednio odszkodowanie a to od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu stwierdzenia tej zmiany.

Jeśli pobierający odszkodowanie uchyla się od oględzin lekarskich, wstrzymuje się czasowo wypłatę tegoż i wznawia się ją w należnej wysokości, względnie wstrzymuje na stałe dopiero wówczas, gdy emeryt podda się tym oględzinom.

W razie wznowienia wypłaty odszkodowania wypłaca się je za cały czas przerwy, od dnia następującego po dniu czasowego wstrzymania go.

Utrata prawa do zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 16. Emeryt traci prawo do zaopatrzenia (wraz z dodatkiem z art. 15):

1) w razie utraty obywatelstwa polskiego, lub obywatelstwa Wolnego Miasta Gdańska,

2) w razie wstąpienia do klasztoru.

3) gdy zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazany, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, lub utratę prawa do pobierania zaopatrzenia emerytalnego,

4) jeśli powołany na służbę (art. 12, ust. 2 i 3) nie uczyni zadość wezwaniu w terminie 30-to dniowym, licząc od dnia otrzymania wezwania.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia emerytalnego.

Art. 17. Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego (wraz z dodatkiem z art. 15) nie przysługuje:

1) na okres przebywania dłużej niż pół roku po za granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub W. M. Gdańska, o ile Minister Kolei w porozumieniu z Ministrem Skarbu nie udzieli zezwolenia na korzystanie z zaopatrzenia po za okres powyższy,

2) na okres zajmowania jakiegokolwiek stanowiska na służbie w instytucji państwowej, lub samorządowej tak polskiej, jak i obcej, do którego przywiązane jest stałe wynagrodzenie,

3) na okres piastowania mandatu poselskiego, lub senatorskiego.

Po ustaniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia emerytalnego na mocy niniejszego artykułu, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

Nadto można czasowo wstrzymać wypłatę zaopatrzenia emerytalnego emerytowi, który w przypadkach przewidzianych w art. 12 ust. 2 niniejszej ustawy uchyla się od oględzin lekarskich. Wypłatę wstrzymanego czasowo zaopatrzenia emerytalnego wznawia się, względnie powołuje się emeryta na służbę dopiero wówczas, gdy emeryt podda się tym oględzinom. W razie wznowienia wypłaty zaopatrzenia wypłaca się je za cały czas przerwy od dnia następującego po dniu czasowego wstrzymania go.

ROZDZIAŁ III.

Zaopatrzenie wdowie.

Prawo do zaopatrzenia wdowiego.

Art. 18. Prawo do zaopatrzenia wdowiego przysługuje, o ile małżeństwo trwało nieprzerwanie dwa lata:

1) wdowie po b. pracowniku, który w dniu śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego,

2) wdowie po pracowniku, który w dniu śmierci posiadał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

3) wdowie, bez względu na czas wysługi emerytalnej męża, jeśli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do pobierania zaopatrzenia emerytalnego (art. 11 punkt 4).

Wdowa nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego:

1) jeśli w dniu śmierci męża nie żyła z nim w wspólności małżeńskiej, rozdział zaś małżeństwa przeprowadzono sądownie bez obowiązku męża do jej utrzymania,

2) jeśli małżeństwo zostało zawarte z emerytem. Przepis ten nie stosuje się jednak do wdowy, której zmarły mąż po zawarciu z nią małżeństwa wstąpił ponownie na służbę kolejową

Zaopatrzenie żony zaginionego pracownika względnie emeryta.

Art. 19. Żonie pracownika zaginionego bez wieści może być przyznane tymczasowe zaopatrzenie wdowie na warunkach wskazanych w art. 18 niniejszego rozporządzenia.

Powyższe postanowienie ma analogiczne zastosowanie do żony emeryta zaginionego bez wieści.

Wypłatę zaopatrzenia tego wstrzymuje się, jeśli uprawniona po upływie czasu wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie złoży dowodu, że wdrożyła kroki w właściwym sądzie celem uzyskania odnośnej uchwały.

Przyznanie zaopatrzenia żonie w razie skazania męża.

Art. 20. Żonie emeryta, który wskutek skazania prawomocnym wyrokiem sądowym utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego, można przyznać zaopatrzenie na warunkach, wskazanych w art. 18 ust. 1 p. 1 niniejszego rozporządzenia, do wysokości zaopatrzenia wdowiego.

Zaopatrzenie to można przyznać na stałe, lub na pewien określony przeciąg czasu.

Wymiar zaopatrzenia wdowiego.

Art. 21. Zaopatrzenie wdowie wynosi 50% tego zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał ostatnio przed śmiercią (bez dodatku z art. 15), względnie do którego miałby prawo z mocy art. 11, 12, 13 i 14 niniejszego rozporządzenia.

Jeśli śmierć pracownika nastąpiła skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania z mocy art. 15 niniejszego rozporządzenia, podwyższa się, tytułem odszkodowania za śmierć męża, obliczone według postanowienia ustępu 1-go niniejszego artykułu zaopatrzenie wdowie o 20% pięćdziesięcioprocentowej kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (art. 13).

Okres trwania zaopatrzenia wdowiego.

Art. 22. Prawo do pobierania przyznanego wdowie zaopatrzenia wdowiego przysługuje jej od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty poborów czynnej służby, lub zaopatrzenia emerytalnego zmarłego męża dożywotnio, o ile nie utraci tego prawa z powodów wyszczególnionych w art. 24 i 25 niniejszego rozporządzenia.

Odprawa wdowia.

Art. 23. Wzamian za pobierane zaopatrzenie wdowie można przyznać wdowie za jej zgodą jednorazową odprawę w wysokości sumy jednorocznego zaopatrzenia wdowiego.

W razie ponownego zawarcia małżeństwa otrzymuje wdowa jednorazową odprawę w tej samej wysokości.

Utrata prawa do zaopatrzenia wdowiego.

Art. 24. Wdowa traci prawo do zaopatrzenia:

1) w razie utraty obywatelstwa polskiego lub obywatelstwa W. M. Gdańska,

2) w razie wypłacenia jej odprawy z art. 23 niniejszego rozporządzenia,

3) w razie wstąpienia do klasztoru,

4) gdy zostanie wyrokiem sądowym prawomocnie skazana, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego,

5) w razie ponownego zawarcia małżeństwa.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia wdowiego.

Art. 25. Wypłatę zaopatrzenia wdowiego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania dłużej niż pół roku po za granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub W. M. Gdańska, o ile Minister Kolei w porozumieniu z Ministrem Skarbu nie udzieli zezwolenia na korzystanie z zaopatrzenia poza powyższy okres,

2) na okres zajmowania jakiegokolwiek stanowiska na służbie w instytucji państwowej lub samorządowej, tak polskiej jak i obcej, do którego przywiązane jest stałe wynagrodzenie,

3) na okres pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci na zasadzie innych ustaw, lub przepisów, jeśli świadczenia te płyną z funduszów państwowych lub samorządowych. Postanowienie to nie stosuje się względem wdów po weteranach powstań narodowych, które otrzymują zaopatrzenie na mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212),

4) na okres piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego.

Po ustaleniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia wdowiego z mocy niniejszego artykułu, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

ROZDZIAŁ IV.

Zaopatrzenia sieroce

Prawo do zaopatrzenia sierocego.

Art. 26. Prawo do zaopatrzenia sierocego przysługuje dzieciom zarówno ślubnym jak i uprawnionym:

1) byłego pracownika, który w chwili śmierci miał prawo do zaopatrzenia emerytalnego,

2) pracownika, który w dniu śmierci miał co najmniej 5 lat wysługi emerytalnej,

3) pracownika, bez względu na czas wysługi emerytalnej, jeśli przyczyną śmierci jego był nieszczęśliwy wypadek, uprawniający do pobierania zaopatrzenia emerytalnego.

Te same prawa przysługują ślubnym względnie uprawnionym dzieciom po matce (pracowniczce), o ile ojciec ich nie żyje, po nim zaś nie mają prawa do zaopatrzenia sierocego.

Zaopatrzenie dzieci zaginionego pracownika lub emeryta.

Art. 27. Dzieciom pracownika zaginionego bez wieści może być przyznane tymczasowe zaopatrzenie sieroce na warunkach wskazanych w art. 26 niniejszego rozporządzenia. Powyższe postanowienie stosuje się analogicznie do dzieci emeryta, zaginionego bez wieści.

Wypłatę powyższych zaopatrzeń wstrzymuje się, jeśli uprawnieni do ich poboru po upływie czasu, wymaganego ustawowo do sądowego uznania zaginionego za zmarłego, nie złożą dowodu, że wdrożyli kroki w właściwym sądzie celem uzyskania odnośnej uchwały.

Przyznanie zaopatrzenia sierocego w razie skazania ojca lub matki.

Art. 28. Dzieciom emeryta, który wskutek skazania go prawomocnym wyrokiem sądowym utracił prawo do zaopatrzenia emerytalnego, można przyznać zaopatrzenie na warunkach wskazanych w art. 26 niniejszego rozporządzenia, do wysokości zaopatrzenia sierocego.

Zaopatrzenia te można przyznać na stałe, lub na pewien określony przeciąg czasu.

Wymiar zaopatrzenia sierocego.

Art. 29. Zaopatrzenie sieroce wynosi:

1) w razie śmierci ojca, jeśli pozostała wdowa ma prawo do pobierania zaopatrzenia wdowiego, 25% zaopatrzenia wdowiego z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń przyznanych wszystkim sierotom nie może przekraczać 100% zaopatrzenia wdowiego,

2) w razie śmierci ojca, jeżeli wdowa nie żyje, lub też nie ma prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie na mocy art. 24 lub 25 niniejszego rozporządzenia nie pobiera zaopatrzenia wdowiego. 50% zaopatrzenia wdowiego z tem ograniczeniem. że suma zaopatrzeń sierocych nie może przekraczać 100% zaopatrzenia emerytalnego, które zmarły ojciec pobierał, względnie do którego miałby był prawo z mocy art. 11, 12, 13 i 14 niniejszego rozporządzenia,

3) w razie śmierci matki (pracowniczki kolejowej) 25% zaopatrzenia emerytalnego, które zmarła pracowniczka pobierała, względnie do którego miałaby była prawo z mocy art. 11. 12, 13 i 14 niniejszego rozporządzenia z tem ograniczeniem, że suma zaopatrzeń sierocych nie może przekraczać tego zaopatrzenia emerytalnego.

Jeśli pozostało więcej niż czworo sierot, mających prawo do zaopatrzenia sierocego i wskutek tego suma normalnych zaopatrzeń sierocych przekraczałaby kwotę, wynikłą z ograniczenia ustanowionego w p. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu, zmniejsza się odpowiednio i równomiernie poszczególne zaopatrzenia sieroce.

W myśl powyższego postanowienia zmniejszone zaopatrzenia sieroce podwyższa się odpowiednio i równomiernie, aż do normalnej wysokości, w miarę jak poszczególne sieroty tracą prawo do pobierania zaopatrzenia.

Jeśli śmierć ojca (matki) nastąpiła skutkiem nieszczęśliwego wypadku, uprawniającego do odszkodowania z mocy art. 15 niniejszego rozporządzenia, podwyższa się tytułem odszkodowania za śmierć ojca (matki) zaopatrzenia sieroce, obliczone według postanowień niniejszego artykułu o 10% pięćdziesięcioprocentowej kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (art. 13). Zaopatrzenia sieroce podwyższone z tytułu odszkodowania mogą przewyższać kwotę, wynikłą z ograniczenia, ustanowionego w p. 1, 2 i 3 niniejszego artykułu.

Okres trwania zaopatrzenia sierocego.

Art. 30. Sierotom przysługuje prawo pobierania zaopatrzeń sierocych przyznanych im na zasadach niniejszego rozporządzenia, od dnia następującego po dniu wstrzymania wypłaty poborów służby czynnej ojca (matki) względnie od pierwszego dnia następującego miesiąca po wstrzymaniu wypłaty zaopatrzenia emerytalnego ojca (matki), względnie zaopatrzenia wdowiego, ewentualnie od pierwszego dnia następującego miesiąca po nastaniu warunków. przewidzianych w art. 26 ust. 2 niniejszego rozporządzenia do ukończenia 18 lat życia, jeśli wcześniej nie utracą tego prawa z powodów przewidzianych w art. 31 i 32 niniejszego rozporządzenia.

Utrata prawa do zaopatrzenia sierocego.

Art. 31. Utrata prawa do zaopatrzenia sierocego następuje:

1) w razie śmierci sieroty,

2) w razie zawarcia związku małżeńskiego przez sierotę,

3) w razie utraty przez sierotę obywatelstwa polskiego lub obywatelstwa Wolnego Miasta Gdańska,

4) gdy sierota zostanie prawomocnym wyrokiem sądowym skazana, skazanie zaś pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie utratę prawa do zaopatrzenia sierocego.

5) w przypadku uzyskania przez sierotę w jakikolwiek bądź inny sposób stałych środków utrzymania.

Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia sierocego.

Art. 32. Wypłatę zaopatrzenia sierocego wstrzymuje się:

1) na okres przebywania dłużej niż pół roku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, lub W. M. Gdańska, o ile Minister Kolei w porozumieniu z Ministrem Skarbu nie udzieli zezwolenia na korzystanie z zaopatrzenia po za powyższy okres,

2) na okres pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci ojca lub matki, na zasadzie innych ustaw lub przepisów, o ile świadczenia te płyną z funduszów państwowych lub samorządowych,

3) na okres uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia funkcjonarjusza instytucji państwowej, samorządowej lub Polskich Kolei Państwowych (matka, ojczym, macocha).

4) w razie wstąpienia do klasztoru na czas przebywania w nim.

Po ustaniu przyczyny wstrzymania wypłaty zaopatrzenia sierocego na mocy niniejszego artykułu, wznawia się wypłatę tego zaopatrzenia od pierwszego dnia miesiąca następującego po zgłoszeniu się o nie.

Przyznanie zaopatrzenia sierocego po ukończeniu 18 lat życia sieroty.

Art. 33. Sierota, która ukończyła 18 lat życia, ma prawo do zaopatrzenia sierocego na warunkach art. 26 niniejszego rozporządzenia:

1) jeśli z powodu choroby, lub ułomności fizycznych lub umysłowych jest niezdolna do zarobkowania i nie ma żadnych źródeł utrzymania,

2) jeśli odbywa studja w zakładach naukowych; w tym przypadku jednak nie dłużej, jak do dnia osiągnięcia pełnoletności.

Zaopatrzenia sieroce z niniejszego artykułu przyznaje się z roku na rok.

ROZDZIAŁ V.

Zwrot kosztów pogrzebu.

Art. 34. W razie śmierci emeryta należy się osobie, która pokryła koszta pogrzebu, zwrot tych kosztów do wysokości trzymiesięcznej kwoty zaopatrzenia emerytalnego.

ROZDZIAŁ VI.

Postanowienia przejściowe.

Art. 35. Postanowienia art. 3 p. 2 ust. pierwszego niniejszego rozporządzenia, stanowiącego uiszczenie należności za zaliczenie czasu poprzedniej służby warunkiem tego zaliczenia i postanowienia art. 3 p. 2 ust. trzeciego tego rozporządzenia, określającego termin korzystania

z tego zaliczenia, nie stosuje się przy ratalnem płaceniu należności za zaliczenia najwyżej 15 lat do tych pracowników, z którymi stosunek służbowy ulegnie rozwiązaniu w ciągu dwu lat, licząc od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, oraz do pozostałych po nich wdów i sierot.

Raty tej należności można potrącać z przyznanych zaopatrzeń.

Postanowienia końcowe.

Art. 36. Wykonanie niniejszego rozporządzenia powierza się Ministrowi Kolei, co do art. 3 p. 1 ust. ostatni i co do art. 11 ust. ostatni Ministrowi Kolei w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej, a co do art. 6, art. 17 p. 1, art. 25 p. 1 i art. 32 p. 1 Ministrowi Kolei w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 37. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje tylko na ziemiach byłego zaboru rosyjskiego i austrjackiego i wchodzi w życie od pierwszego dnia miesiąca, następującego po dniu jego ogłoszenia.

Z chwilą tą tracą moc obowiązującą względem osób nabywających prawa z niniejszego rozporządzenia wszelkie ustawy i przepisy, normujące sprawę zaopatrzenia względnie ubezpieczenia emerytalnego, wdowiego i sierocego oraz sprawę odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki.

Prezydent Rzeczypospolitej:
(—) I. Mościcki.

Prezes Rady Ministrów:
(—) K. Bartel.

Minister Spraw Wewnętrznych:
(—) Młodzianowski.

Minister Spraw Zagranicznych:
(—) August Zaleski.

Minister Spraw Wojskowych:
(—) J. Piłsudski.

Minister Skarbu:
(—) C. Klarner.

Minister Sprawiedliwości:
(—) W. Makowski.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego:
(—) A. Sujkowski.

Minister Rolnictwa i Dóbr Państwowych:
(—) Dr. A. Raczyński.

Minister Przemysłu i Handlu:
(—) E. Kwiatkowski.

Minister Kolei:
(—) Romocki.

Minister Robót Publicznych:
(—) W. Broniewski.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) Dr. Jurkiewicz.

Minister Reform Rolnych:
(—) W. Staniewicz.

27.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 3 lutego 1927 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu oraz Pracy i Opieki Społecznej w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników polskich kolei państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

(Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 201).

Na zasadzie art. 36 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) zarządza się, co następuje:

Do art. 2.

§ 1. Jako obwiązkową ilość dni roboczych należy uważać:

1) u pracowników opłacanych według tabeli A rozporządzeń Ministra Kolei z dnia 14 grudnia 1923 r. o uposażeniu nieetatowych pracowników stałych, dziennie płatnych (Dz. U. R. P. Nr. 137, poz. 1142 i poz. 1143) — 25 dni w ciągu każdego miesiąca.

2) u pracowników, opłacanych według tabeli B wspomnianych rozporządzeń — 30 dni w ciągu każdego miesiąca.

Dodatku stołecznego i kresowego nie uwzględnia się przy potrącaniu opłaty.

Za czas urlopu i choroby, oraz za czas wszelkich przerw w pracy, nie spowodowanych rozwiązaniem stosunku służbowego uiszczają pracownicy opłatę w tym samym wymiarze, jak za czas faktycznej służby.

Jeśli pracownik zalega z uiszczeniem opłaty, należy zaległą opłatę potrącić z przyznanego zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, względnie sierocego.

Jako pracowników stale zajętych na parowozie, względnie stale zajętych przy obsłudze pociągów, uważa się tych wszystkich pracowników parowozowych, względnie w służbie konduktorskiej, których na stałe przydzielono do takiej pracy i to tak długo, dopóki przydzielenie to nie zostanie cofnięte.

Do art. 3.

§ 2. 1) Ustalenie okresu, jaki ma być zaliczony z urzędu do wysługi emerytalnej z mocy art. 3 p. 1 ma być dokonane przedewszystkiem na podstawie zapisków urzędowych, a w braku tychże na podstawie dokumentów, dostarczonych przez odnośnych pracowników.

2) Co do pracowników byłych kolei rosyjskich, którzy dnia 1 stycznai 1918 r. pozostawali jeszcze na kolejowej służbie w Rosji uważa się, że wpłaconych swego czasu składek emerytalnych, względnie zabezpieczeniowych nie podjęli.

3) Jako czas służby w wojsku polskiem należy uważać czas spędzony przed powstaniem Państwa Polskiego na służbie w formacjach wojskowych, uznanych później przez Państwo Polskie jako polskie.

4) Ustalenie czasokresu, jaki ma być zaliczony z mocy art. 3 p. 2

na żądanie pracownika do jego wysługi emerytalnej, ma być dokonane na podstawie urzędowych zapisków, względnie dokumentów, dostarczonych przez pracownika. O ile pracownik nie posiadałby żadnych dokumentów w tym względzie, należy żądać od niego zaświadczenia dwu wiarygodnych świadków (możliwie z grona kolejowych pracowników etatowych), stwierdzającego daty, podane przez pracownika.

5) Procenty składane oblicza się za taki okres, jaki wykazuje w danej chwili wysługa emerytalna pracownika po doliczeniu okresu, za który oblicza się należność.

6) Należność za zaliczenie poprzedniego czasu służby należy pracownikom na ich prośbę rozłożyć na raty miesięczne. Ilość rat — nie przekraczając rat sześćdziesięciu — ustalać należy indywidualnie, zależnie od wysokości kwoty, jaką pracownik ma wpłacić za to zaliczenie i od wysokości jego płacy.

7) W razie zgłoszenia rezygnacji z zaliczenia poprzedniego czasu służby, zwraca się pracownikowi, względnie wdowie i dzieciom (wdowie i dzieciom niepodzielnie) całą kwotę wpłaconą (należność wraz z wpłaconemi procentami składanemi), bez oprocentowania.

Do art. 3 p. 1 ostatni ustęp i do art. 11 ustęp ostatni.

§ 3. Osobne rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej wydane w porozumieniu z Ministrem Komunikacji, określi, co należy uważać za udział pracownika w poszczególnych instytucjach obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci, oraz sposób obliczania tego udziału, jak również sposób zaliczania, przez określone wyżej instytucje ubezpieczeniowe odpowiedniego okresu za przekazaną sumę podwójnych opłat w myśl art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r., a nadto określi szczegółowo sposób wzajemnego przekazywania sum z powyżej określonych tytułów.

Do art. 4.

§ 4. Dyrekcje kolei państwowych ustalą w najkrótszym czasie wysługę emerytalną poszczególnych pracowników, objętych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. i wydadzą im zaświadczenia według załączonego wzoru „A“, stwierdzające, od jakiej daty liczy im się nieprzerwanie wysługa emerytalna.

Do art. 5.

§ 5. Prawo wyboru zaopatrzeń realizuje pracownik uprawniony (uprawniona wdowa, sierota) przez zrzeczenie się jednego z nich, składając w tym celu oświadczenie zredagowane według załączonego wzoru „C“.

Do art. 6.

§ 6. Upoważnia się dyrekcje kolei państwowych do przyznawania i wymiaru świadczeń, wynikających z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r., oraz do dokonywania wszelkich urzędowych czynności, wynikających z wykonania tego rozporządzenia z wyjątkiem tych czynności, które w wspomnianem rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej lub w niniejszem rozporządzeniu zastrzeżone są wyraźnie Ministrowi Komunikacji, Ministrowi Skarbu, lub Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej.

Kompetencja poszczególnych dyrekcyj w tym względzie rozciąga się na pracowinków, podległych danej dyrekcji, oraz na emerytów, względnie wdowy i sieroty ,którzy, będąc na służbie, ostatnio jej podlegali, względnie, których mężowie lub ojcowie, będąc na służbie, ostatnio jej podlegali.

Do art. 7.

§ 7. Wszelkie świadczenia wynikające z rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. wymierza się analogicznie, jak płace służby czynnej.

Wypłatę zaopatrzeń emerytalnych, wdowich i sierocych należy uskuteczniać w zasadzie za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności. Jedynie w razie niemożności dokonywania wypłat poszczególnych w sposób powyższy z powodu znacznej odległości urzędu pocztowego, prowadzącego agendy pocztowej kasy oszczędności, od miejsca zamieszkania uprawnionego, uskuteczniać należy wypłaty za pośrednictwem urzędów kolejowych.

Do art. 8.

§ 8. Jako zmianę płac w rozumieniu art. 8 uważa się tylko ogólne zmiany płac, na całym obszarze Rzeczypospolitej, spowodowane ogólną zmianą stosunków ekonomicznych, a nie zmiany, w poszczególnych okręgach dyrekcyjnych, spowodowane zmianami ekonomicznych stosunków lokalnych.

Do art. 11 i art. 15.

§ 9. 1) Rezygnację ze służby uważać należy jako prośbę o rozwiązanie stosunku służbowego, jeśli pracownik odpowiada warunkom, określonym w art. 11 p. 1 i p. 2.

2) Jako nieszczęśliwy wypadek w rozumieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej uważać należy każde nagłe zdarzenie, wynikłe z powodu, lub w czasie pełnienia służby, wywołane przyczyną zewnętrzną, a które spowodowało pośrednio lub bezpośrednio śmierć, względnie obrażenie ciała, lub chorobę pracownika.

3) Zaopatrzenie emerytalne przyznaje się z urzędu na skutek zgłoszenia pisemnego lub protokólarnego. Do zgłoszenia mają pracownicy w zasadzie dołączyć zaświadczenie wysługi emerytalnej.

Do art. 14.

§ 10. Ułamki roku, wynoszące więcej niż sześć miesięcy, liczy się za cały rok; wynoszących sześć miesięcy lub mniej, nie uwzględnia się.

Do art. 12.

§ 11. Emerytów, którym przyznano zaopatrzenie emerytalne z powodu rozwiązania stosunku służbowego z przyczyny czasowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, mogą dyrekcje poddawać oględzinom lekarskim, jednak nie częściej jak w terminach rocznych, celem stwierdzenia, czy emeryt nie odzyskał zdolności do pełnienia obowiązków służbowych.

W razie uchylenia się emeryta od tych oględzin, wchodzą w zastosowanie postanowienia ostatniego ustępu art. 17.

Do art. 15.

§ 12. Celem stwierdzenia wysokości stopnia niezdolności do zarobkowania dyrekcje poddają oględzinom lekarskim emerytów (poszkodowanych), którym przyznano odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek. w terminach ustalonych orzeczeniem lekarskiem. Na żądanie emeryta (poszkodowanego) obowiązana jest dyrekcja poddać go ogędzinom lekarskim w każdym czasie.

W razie wznowienia wypłaty odszkodowania wypłaca się je za czas przerwy w wysokości należnej (ust. przedostatni art. 15), to znaczy, w razie podwyższenia tego odszkodowania, w wysokości dotychczasowej, w razie zaś zmniejszenia, w wysokości zniżonej.

Do art. 18 ust. drugi p. 2.

§ 13. Przepis ten nie stosuje się do wdowy, której zmarły mąż po zawarciu z nią małżeństwa wstąpił ponownie na służbę kolejową i ponownie został objęty rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r.

Do art. 20 i art. 28.

§ 14. Warunkiem przyznania zaopatrzenia żonie, względnie dzieciom emeryta, który utracił prawo do zaopatrzenia z powodu skazania go prawomocnym wyrokiem sądowym, jest stwierdzenie, że żona względnie dzieci pozbawione są środków utrzymania, a ponadto, w przypadkach, gdy przestępstwo popełnione zostało z chęci zysku, jeśli niema dowodów, iż brały one udział w przestępstwie, lub też z przestępstwa świadomie korzystały.

Zaopatrzenia te można przyznać i w niższej wysokości, jak określonej w art. 21 względnie w art. 29, zależnie od zdolności żony do zarobkowania i możności wykorzystania tej zdolności, dalej od okoliczności, czy żona względnie dzieci korzystają z jakichś stałych wsparć z jakiejkolwiek strony, czy też nie, i t. d.

Do art. 21, art. 29 i art. 33.

§ 15. Zaopatrzenie wdowie i sieroce przyznaje się z urzędu na skutek pisemnego lub protokólarnego zgłoszenia.

Do zgłoszeń o przyznanie zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego, należy dołączyć: metrykę śmierci, metrykę ślubu, zaświadczenie wspólnego pożycia małżeńskiego, wydane przez właściwy urząd gminny, parafjalny, lub przez policję państwową, oraz metryki urodzin dzieci.

Jeśli sierota ukończyła już 18 lat życia, do zgłoszeń o zaopatrzenie ma być dołączone prócz metryki urodzin, zaświadczenie danego zakładu naukowego, stwierdzające, że sierota w zakładzie tym odbywa studja i że odbywanie studjów w tym zakładzie wyklucza możność równoczesnego stałego zarobkowania.

Jeśli sierota jest niezdolna do zarobkowania i z tego powodu należałoby jej przyznać zaopatrzenie poza 18 rok życia, podda ją dyrekcja oględzinom lekarskim.

Przyznanie zaopatrzenia uzależnione jest od wyniku tych oględzin.

Do art. 33.

§ 16. Pod mianem „zakład naukowy“ należy uważać prócz uczelni państwowych także i uczelnie prywatne, uznane przez Państwo, jeśli odbywanie studjów w tych uczelniach wyklucza możność równoczesnego stałego zarobkowania.

Do art. 35.

§ 17. Należność za zaliczenie lat, spłacalna ratalnie z zaopatrzenia emerytalnego, wdowiego, względnie sierocego (najwyżej 15 lat) należy rozłożyć na 60 rat miesięcznych.

Rozłożenie spłaty należności na więcej jak 60 rat miesięcznych zastrzega się Ministrowi Komunikacji. Odnośne wnioski prześlą dyrekcje Ministerstwu tylko wówczas, gdy stwierdzone zostanie, iż byt interesowanego byłby poważnie zagrożony skutkiem spłacania należności w określonej wyżej ilości rat, a nie zachodzi usprawiedliwione domniemanie, iż interesowany nie przeżyje przynajmniej jeszcze lat 10.

§ 18. Dla badań lekarskich miarodajne są wyłącznie każdoczesne przepisy badania lekarskiego pracowników kolei państwowych, oraz każdoczesne przepisy o określaniu stopnia utraty zdolności do pracy wskutek nieszczęśliwych wypadków z tem, że ustalenie stopnia utraty zdolności do zarobkowania, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, zastrzega się komisji głównej, której opinja jest ostateczna.

Postanowienia art. 10 o odwołaniach przeciw orzeczeniom, wydanym w sprawach, unormowanych rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, nie mają zastosowania do orzeczeń lekarskich.

§ 19. Wzory wymiaru świadczeń, jako też wzór zaliczenia lat poprzedniej służby, zaświadczenia wysługi emerytalnej i deklaracji zrzeczenia się jednego z zaopatrzeń podane są niżej, jako załączniki niniejszego rozporządzenia.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji:
(—) *Romocki.*

Minister Skarbu:
(—) G. Czechowicz.

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Dr. Jurkiewicz.*

Załączniki do rozp. Min. Komunikacji z d. 3 lutego 1927 r. poz. 201.

Wzór A.

W Warszawie, dnia . . . .

DYREKCJA
KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Warszawie.
Nr. . . . .

Do
Pana . . . .
. . . .
w . . . .

Z mocy postanowień art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) stwierdza się, że wysługę emerytalną Pana liczy się nieprzerwanie od . . . . 19 . . r.

Zaświadczenie wysługi emerytalnej z dnia . . . . . Nr. . . . unieważnia się.

PREZES DYREKCJI
w/z . . . .

Wzór B.

w Warszawie, dnia . . . .

DYREKCJA
KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Warszawie.
Nr. . . . .

Do
Pana . . . .
. . . .
w . . . .

W załatwieniu podania z dnia . . . . zaliczy się w myśl postanowień art. 3 p. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) do wysługi emerytalnej Pana, liczącej się obecnie nieprzerwanie od . . . ., czas od . . . . do . . . . po uprzedniem uiszczeniu należności za to zaliczenie wraz z 6% odsetkami składanemi, w łącznej kwocie . . . . zł.

Powyższą kwotę potrąci się Panu z uposażenia w . . . ratach miesięcznych, począwszy od . . . . Po spłaceniu ostatniej raty należy zwrócić się do Dyrekcji Kolei Państwowych w . . . . z żądaniem wydania Panu zaświadczenia, stwierdzającego od jakiej daty liczy się Panu nieprzerwanie wysługę emerytalną.

PREZES DYREKCJI
w/z . . . .

Wzór C.

OŚWIADCZENIE.

Celem korzystania z zaopatrzenia, należnego mi z mocy . . . . , zrzekam się w myśl postanowień art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) raz na zawsze prawa korzystania z aopatrzenia, należnego mi z mocy . . . . : : : :

w Warszawie, dnia. . . . .

(podpis)

Uwierzytelnienie podpisu.

Trzy wzory aktu wymiaru:

Wzór 1.

DYREKCJA
KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Warszawie.
Nr. . . . .

Antoni Kamiński, lampiarz . . . . zwolniony ze służby od . . . . . . z powodu . . . .

Ostatnia płaca dzienna (w wymiarze dla samotnych, z uwzględnieniem dodatku regulacyjnego) . . . . punktów.

Wysługę emerytalną liczy się nieprzerwanie od . . . .

Półtorakrotne liczenie lat od . . . . do . . . .

Obliczenie zaopatrzenia emerytalnego.

ZAŁATWIENIE.

Do
Pana . . . .
. . . .
w . . . .

W następstwie rozwiązania z Panem stosunku służbowego z powodu . . . . przyznaje się Panu w myśl postanowień art. 11 p. . . . . i art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) zaopatrzenie emerytalne w miesięcznej wysokości . . . . punktów, począwszy od . . . . Powyższe zaopatrzenie emerytalne wypłacać się Panu będzie pierwszego dnia każdego miesiąca zgóry, według wartości punktów w danym miesiącu, za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

. . . . dokumentów zwraca się.

Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego nie przysługuje na okres przebywania dłużej niż pół roku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub W. M. Gdańska, o ile Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu nie udzieli zezwolena na korzystanie z zaopatrzenia poza okres powyższy.

W razie gdyby Pan utracił prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego z powodów, wyszczególnionych w art. 16 i art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, należy o tem zawiadomić natychmiast Dyrekcję Kolei Państwowych w . . . . w przeciwnym razie będą miały do Pana zastosowanie postanowienia art. 7 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

w Warszawie, dnia . . . . 192 . . r.

PREZES DYREKCJI

w/z . . . .

Wzór 2.

DYREKCJA
KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Warszawie.
Nr. . . . .

. . . . lampiarz . . . . zwolniony ze służby od . . . . z powodu . . . .

Ostatnia płaca dzienna (w wymiarze dla samotnych, z uwzględnieniem dodatku regulacyjnego) . . . . punktów.

Wysługę emerytalną liczy się nieprzerwanie od . . . .

Półtorakrotne liczenie lat od . . . . do . . . . Uległ nieszczęśliwemu wypadkowi w służbie dnia . . . .

Wedle załączonego świadectwa lekarskiego utracił . . . . . % zdolności do zarobkowania.

Obliczenie zaopatrzenia emerytalnego i odszkodowania za nieszczęśliwy wypadek.

ZAŁATWIENIE.

Do
Pana . . . .
: : . . . .
w . . . .

W następstwie rozwiązania z Panem stosunku służbowego z powodu niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem w służbie, przyznaje się Panu w myśl postanowień art. 11 p. . . . i art. 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551) zaopatrzenie emerytalne w miesięcznej wysokości . . . . punktów.

Zarazem przyznaje się Panu, w myśl postanowień art. 15 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej. odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek, jakiemu Pan uległ w służbie dnia . . . . , w wysokości . . . % pięćdziesięcioprocentowej kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia emerytalnego, t. z. . . . . . , w wysokości . . . %

W razie zmiany stopnia utraty zdolności do zarobkowania, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem, podwyższy się, względnie obniży odpowiednio wysokość powyższego odszkodowania, a to od pierwszego dnia następującego miesiąca po dniu stwierdzenia tej zmiany.

Zaopatrzenie emerytalne, jako też odszkodowanie przyznaje się Panu od . . . . a wypłacać się je będzie pierwszego dnia każdego miesiąca zgóry, według wartości punktów w danym miesiącu, za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

Prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego nie przysługuje na okres przebywania dłużej niż pół roku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej lub W. M. Gdańska, o ile Minister Komunikacji w porozumieniu z Ministrem Skarbu nie udzieli zezwolenia na korzystanie z zaopatrzenia poza okres powyższy.

W razie gdyby Pan utracił prawo do pobierania zaopatrzenia emerytalnego z powodów, wyszczególnionych w art. 16 i art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, należy o tem zawiadomić natychmiast Dyrekcję Kolei Państwowych w . . . . , w przeciwnym razie będą miały do Pana zastosowanie postanowienia art. 7 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

w Warszawie, dnia . . . . 19 . . r.

PREZES DYREKCJI

w/z . . . .

Wzór 3.

DYREKCJA
KOLEI PAŃSTWOWYCH
w Warszawie.
Nr. . . . .

. . . . lampiarz . . : : zmarł dnia . . . . Ostatnia płaca dzienna (w wymiarze dla samotnych, z uwzględnieniem dodatku reegulacyjnego) . . . puntków. Wysługę emerytalną liczy się nieprzerwanie od . . . . Półtorakrotne liczenie lat od . . . . do . . . . Uległ nieszczęśliwemu wypadkowi w służbie dnia . . . . Śmierć nastąpiła skutkiem nieszczęśliwego wypadku.

Małżeństwo zawarte dnia . . . .

Dzieci:

. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .

Obliczenie.

ZAŁATWIENIE.

Do

Pani . . . .

. . . .

w . . . .

Z powodu śmierci męża Pani . . . . lampiarza . . . . , zaszłej dnia . . . . . , przyznaje się Pani, w myśl postanowień art. 18 i art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551), zaopatrzenie wdowie w miesięcznej wysokości . . . . . punktów.

Tytułem odszkodowania za śmierć męża, spowodowaną nieszczęśliwym wypadkiem w służbie, podwyższa się to zaopatrzenie wdowie o 20% pięćdziesięcioprocentowej kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia, a więc do miesięcznej wysokości . . . . punktów.

Zarazem przyznaje się pozostałym sierotom, a mianowicie:

. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .
. . . . ur. . . . .

w myśl postanowień art. art. 26 i 29 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, zaopatrzenia sieroce w miesięcznej wysokości po . . . . punktów.

Po zaprzestaniu pobierania zaopatrzenia sierocego przez jedną z sierot, podwyższy się zaopatrzenia pozostałych sierot do normalnej wysokości każde z wyżej przyznanych.

Powyższe zaopatrzenie sieroce podwyższa się tytułem odszkodowania za śmierć ojca, spowodowaną nieszczęśliwym wypadkiem w służbie o 10% pięćdziesięcioprocentowej kwoty podstawy wymiaru zaopatrzenia, t. j. do miesięcznej wysokości . . . . punktów.

Zaopatrzenie wdowie i zaopatrzenie sieroce przyznaje się od dnia . . . . a wypłacać się je będzie pierwszego dnia każdego miesiąca zgóry, według wartości punktów w danym miesiącu, za pośrednictwem pocztowej kasy oszczędności.

W razie gdyby Pani, lub którakolwiek z sierot, utraciła prawo do pobierania zaopatrzenia sierocego z powodów wyszczególnionych w art. 24 i art. 25, względnie w art. 31 i art. 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, należy o tem zawiadomić natychmiast Dyrekcję Kolei Państwowych w . . . . , w przeciwnym razie będą miały do Pani zastosowanie postanowienia art. 7 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

w Warszawie, dnia . . . . 192 . . r.

PREZES DYREKCJI

w/z . . . .

28.

OKÓLNIK MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

z dnia 31 stycznia 1927 r., Nr. I/21587/26.

w sprawie interpretacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

Art. 3, p. 2 Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926, o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki stanowi:

„Czas, spędzony przed objęciem pracownika niniejszem rozporządzeniem i t. d... zalicza się do jego wysługi emerytalnej i t. d... **po uprzedniem uiszczeniu należności za to zaliczenie** i t. d...“

Ustęp drugi punktu 2 tego artykułu stanowi:

„Wdowa, lub sieroty po zmarłym pracowniku emerycie i t. d..., pragnący korzystać z tego zaliczenia, muszą uiścić zaległą część tej należności“.

Z powyższego wynika, iż przez samo zadeklarowanie się płacenia, względnie przez zaczęcie płacenia rat należności za zaliczenie pewnego okresu do wysługi emerytalnej, pracownik, względnie emeryt, wdowa, lub sierota nie nabywają jeszcze żadnego prawa do zaliczenia tego okresu, gdyż o zaliczeniu tem nie może być mowy przed uiszczeniem ostatniej raty tej należności.

Tem samem nie można uważać tego uprawnienia, powstającego dopiero po uiszczeniu całej należności, a więc w przypadkach, o które chodzi, mogącego powstać dopiero po rozwiązaniu stosunku służbowego, względnie po śmierci pracownika, jako prawo pochodne, zależne od uzyskania prawa w okresie pozostawania na służbie czynnej, względnie przez męża lub ojca, gdyż osoby te nie uiściwszy w całości należności za to zaliczenie żadnego prawa w tym względzie nie posiadały.

Prawo emeryta, względnie wdowy lub sieroty do zaliczenia pewnego okresu do wysługi emerytalnej należy zatem uważać jako prawo pierwotne, uzależnione jedynie od uiszczenia w całości należności za to zaliczenie. Warunek ten nie obowiązuje w okresie pierwszych dwu lat, licząc od dnia wejścia w życie rzeczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej (art. 35).

Reasumując powyższe wywody stwierdza się, że byli pracownicy nieetatowi, zwolnieni ze służby po 1 października 1926 r., oraz pozostałe po pracownikach, objętych rzeczonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, wdowy i sieroty mają prawo do zaliczenia pewnego okresu do ich wysługi emerytalnej, względnie do wysługi emerytalnej ich mężów, ojców, chociaż oni sami, względnie ich mężowie, ojcowie, będąc na służbie czynnej, nie zdeklarowali się jeszcze do wpłacenia należności za to zaliczenie.

Dyrektor Departamentu:

(—) Gałecki.

29.

OKÓLNIK MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

z dnia 12 lutego 1927 r., Nr. I. 962/4/27.

w sprawie interpretacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

Sprawozdanie Dyrekcji Kolei Państwowych . . . .:

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3-go września 1926 o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników P. K. P. i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki, — ogłoszone w Dzienniku Ustaw R. P. Nr. 94, poz. 551, które weszło w życie od dnia 1 października 1926, uchyliło z tym dniem wszalkie ustawy i przepisy, normujące sprawę zaopatrzenia, wzgl. ubezpieczenia emerytalnego wdowiego i sierocego oraz **sprawę odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki**.

W związku z tem wyłania się szereg wątpliwości, które w tym względzie wymagają zasadniczego rozstrzygnięcia, wzgl. wyjaśnienia ze strony Ministerstwa, a które pozwala sobie podpisana D.K.P. przedstawić na przykładach:

1) nieetatowy pracownik A) uległ nieszczęśliwemu wypadkowi na służbie dnia 1 września 1926 i wskutek następstw wypadku pozostaje w leczeniu i służby nie pełni.

Zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 8 listopada 1921, Dz. U. R. P. Nr. 2/22 i dotyczącego rozp. M. K. z 5 sierpnia 1922 Nr. I. 12042/4/22, Dz. U. R. P. Nr. 88/22, przysługiwałoby mu zaopatrzenie urazowe na czas leczenia od 29 września 1926, t. j. od początku 5 tygodnia po wypadku.

2) nieetatowy pracownik B) uległ wypadkowi na służbie dnia 26 listopada 1925. Wskutek następstw wypadku chorował przez przeciąg jednego roku, poczem rozwiązano z nim stosunek służbowy z dniem 7 grudnia 1926.

Zgodnie z ustawą z dnia 8 listopada 1921 i rozp. M. K. z 5 sierpnia 1922 przysługiwałoby mu, niezależnie od zaopatrzenia na czas leczenia, stałe miesięczne zaopatrzenie urazowe od dnia 8 grudnia 1926, t. j. od dnia zwolnienia go ze służby na P. K. P.

Nadmienia się przytem, pracownik B) był członkiem b. austr. funduszu prowizyjnego od 1 stycznia 1917, wkładki zaś statutowe do tegoż funduszu wpłacał od 1 stycznia 1917 do 30 czerwca 1920.

Wobec tego uprasza się o wyjaśnienie, czy ze względu na powołane na wstępie rozporządzenie Prezydenta z dnia 3 września 1926 należy pracownikowi ad 1) wymienionemu wypłatę zaopatrzenia urazowego przerwać z dniem 1 października 1926.

Równocześnie uprasza się o wyjaśnienie, czy pracownikowi ad 2) wymienionemu, należałoby od dnia rozwiązania z nim stosunku służbowego, t. j. od 8 grudnia 1926, wymierzyć zaopatrzenie urazowe, przewidziane ustawą z 8/XI/1921, czy też wyznaczyć mu zaopatrzenie emerytalne i odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek, przewidziane art. 14 ustęp 4) i art. 15 rozp. Prezydenta z dnia 3 września 1926 r.

Na sprawozdanie . . . .
oznajmia się, co następuje:

W myśl postanowień art. 37 ust. drugi rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o dszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki straciły swoją moc obowiązującą względem osób, nabywających prawa z tego rozporządzenia, wszelkie ustawy i przepisy normujące zabezpieczenia, względnie ubezpieczenia emerytalne wdowie i sieroce, oraz sprawę odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki.

A więc ustawa z dnia 8 listopada 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 2 z r. 1922, poz. 5); jako też, wydane z mocy tej ustawy, rozporządzenie Ministra Kolie z dnia 5 sierpnia 1922. Nr. I/12042/22 straciły z dniem 1 października 1926 r. swą moc obowiązującą tak względem nieetatowego pracownika „A“, jak i względem nieetatowego pracownika „B”, których sprawy Dyrekcja w swem sprawozdaniu przykładowo porusza.

Uprawnienia obu tych pracowników do odszkodowania z powodu nieszczęśliwego wypadku należy przeto traktować ściśle według postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r., t. z. w razie niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, spowodowanej nieszczęśliwym wypadkiem i rozwiązania stosunku służbowego z tego właśnie powodu, przyznać im od dnia następnego po dniu wstrzymania wypłaty poborów służby czynnej zaopatrzenia emerytalne (art. 11), oraz odszkodowania za nieszczęśliwe wypadki (art. 15).

O wypłaceniu w powyższych dwu przypadkach (rozwiązanie stosunku służbowego po 1 października 1926 r.), jakichkolwiek rent z mocy ustawy z dnia 8 listopada 1921 r. poza 1 października 1926 mowy być nie może.

Naczelnik Wydziału:
(—) Bogdanowicz.

30.

OKÓLNIK MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

z dnia 30 marca 1927 r. Nr. I/7169/4/27.

w sprawie interpretacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

Wobec ogłoszenia w dzienniku ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 26 z b. r. pod poz. 201 rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 3 lutego 1927 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, oraz Pracy i Opieki Społecznej, w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r., o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki, przystąpią Dyrekcje natychmiast do wykonania powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej, w szczególności do ustalenia wysługi emerytalnej pracowników niem objętych.

Dlatego też Ministerstwo Komunikacji zwraca uwagę Dyrekcji w tym kierunku, że jako służbę w wojsku polskiem, zaliczalną do wysługi emerytalnej, w myśl art. 3 p. 1, ust. 4 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej (§ 2, p. 3 rozp. Ministra Komunikacji z 3 lutego 1927) uważa się służbę. odbytą przed powstaniem Państwa Polskiego w formacjach, względnie organizacjach wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie jako polskie, względnie z mocy rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 19 stycznia 1927 r. o wykonaiu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 grudnia 1926 r., w sprawie zmian, niektórych postanowień ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 72) zaliczalną do polskiej służby wojskowej.

Formacje te, względnie organizacje, są następujące:

A. Formacje:

1. Legjony Polskie(Polski Korpus Posiłkowy, Polska Siła Zbrojna) od 1 sierpnia 1914 r.
2. Bajończycy od 21 sierpnia 1914 do 22 sierpnia 1915.
3. Legjon Puławski od 18 października 1914.
4. Brygada Strzelców Polskich od 13 października 1915.
5. Dywizja Strzelców Polskich od 21 lutego 1917.
6. I Korpus Polski od 6 sierpnia 1917 do 7 lipca 1918.
7. II Korpus Polski od 8 grudnia 1917 do 12 maja 1918.
8. III Korpus Polski od 15 stycznia 1918 do 22 sierpnia 1918.
9. Oddział Polski w Odesie od 23 listopada 1917 do 20 kwietnia 1918.
10. Polska Oddzielna Brygada na Kaukazie od 25 grudnia 1917 do 26 lipca 1918.
11. Oddział na Murmanie od 29 czerwca 1918.
12. Oddział na Kubaniu od 24 sierpnia 1918.
13. IV Dywizja Gen. Żeligowskiego od 23 października 1918.
14. V Dywizja Syberyjska od 23 czerwca 1918.
15. Armja Polska we Francji od 4 czerwca 1917.
16. P. O. W. od 1 sierpnia 1914.

B. Organizacje:

1. Związek Walki Czynnej od 1 czerwca 1908.
2. Związek Strzelecki od 1 grudnia 1910.
3. Strzelec od 1 grudnia 1910.
4. Armja Polska od 1 października 1910.
5. Polskie Drużyny Strzeleckie od 31 lipca 1911.
6. Sokole Drużyny Polowe od 1 lipca 1912.
7. Drużyny Bartoszowe od 1 lipca 1912.
8. Drużyny Tow. im. Kościuszki od 1 lipca 1912.
9. Drużyny Podhalańskie od 1 lipca 1912.

Pracownicy, którzy ubiegają się o zaliczenie do wysługi emerytalnej czasu służby w jednej z powyższych formacji lub organizacji wojskowych, powinni przedstawić wiarogodne dowody, stwierdzające dokładnie czas służby, odbytej w tych formacjach, lub organizacjach.

W przypadku nieposiadania takich dowodów, czas tej służby moze być stwierdzony w drodze zaświadczenia, potwierdzonego co do prawdziwości dat podpisami conajmniej dwóch wiarygodnych świadków (możliwie z grona etatowych pracowników kolejowych, lub z grona

ustalonych funkcjonarjuszów państwowych, albo też z grona zawodowych wojskowych).

Świadkowie powinni w zaświadczeniu przytoczyć zarazem źródło posiadanych wiadomości. Podpisy świadków mają być urzędownie uwierzytelnione.

Dyrektor Departamentu:
(—) Gałecki.

31.

OKÓLNIK MINISTERSTWA KOMUNIKACJI

z dnia 30 kwietnia 1927, Nr. I/9268/27,

w sprawie interpretacji rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i o zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki.

W sprawie interpretacji niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych i zaopatrzeniu pozostałych po nich wdów i sierot, oraz o odszkodowaniu za nieszczęśliwe wypadki, **jako też w sprawie interpretacji Okólnika Ministerstwa Komunikacji z dnia 31 stycznia 1927 r. Nr. 1/21587/27 oznajmia się,** co następuje:

1) Pracownik, z którym rozwiązano stosunek służbowy z powodu fizycznej lub umysłowej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabywa w myśl postanowień art. 11 p. 3 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej prawo do zaopatrzenia emerytalnego, jeśli ma conajmniej 5 lat wysługi emerytalnej. Jeśli więc tego rodzaju pracownik w dniu rozwiązania z nim stosunku służbowego nie ma jeszcze 5 lat wysługi emerytalnej, musi, chcąc uzyskać prawo do zaopatrzenia emerytalnego, zaliczyć sobie taki okres, aby łącznie z faktyczną wysługą emerytalną miał conajmniej lat pięć.

To samo odnosi się i do wdów i sierot po pracownikach zmarłych w czasie trwania stosunku służbowego, które uzyskują prawo do zaopatrzenia wdowiego względnie sierocego z mocy postanowień art. 18, ust. 1-y p. 2, względnie art. 26, p. 2 powyższego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Warunek osiągnięcia conajmniej 15-to letniej wysługi emerytalnej wymagany jest tylko w tych przypadkach, kiedy pracownik może uzyskać prawo do zaopatrzenia emerytalnego tylko z mocy postanowień art. 11, p. 1 lub p. 5 rzeczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeeczypospolitej.

2) Czas, spędzony w jednem z byłych państw zaborczych na służbie kolejowej państwowej lub prywatnej, opłacany półtorakrotnemi składkami emerytalnemi (służba parowozowa, konduktorska, przetokowa, dawnych austr. Platzmeistrów), zalicza się w myśl postanowień art. 3 p. 1 rzeczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej do wysługi emerytalnej w wymiarze: pełny rok jako 18 miesięcy. Okres tego rodzaju służby w byłem państwie zaborczem należy uwzględnić

w wymiarze pełny rok, jako 18 miesięcy już przy obecnie przez Dyrekcję dokonywanem ustaleniu wysługi emerytalnej pracowników stałych dziennie płatnych. oraz w wydawanych przez Dyrekcję zaświadczeniach o wysłudze emerytalnej. W zaświadczeniu tem należy wyraźnie zauważyć, że okres od — do jako okres służby parowozowej, konduktorskiej i t. p., zaliczone w wymiarze rok za 18 miesięcy.

Interpretacja powyższa wynika z brzmienia art. 3. p. 1 powyższego rozporządzenia, które stanowi, że do wysługi emerytalnej zalicza się czas spędzony na służbie **kolejowej, opłacany składkami** i t. d. Ponieważ w przypadkach, o które chodzi, pracownicy opłacali okres swej służby półtorakrotnie i z tego powodu nabyli prawo do liczenia im każdego pełnego roku jako 18 miesięcy, nie mogą obecnie utracić tego prawa, za które swego czasu odpowiednio zapłacili. Słowa, użyte w art. 3 p. 1 „czas spędzony na służbie", w niczem nie mogą osłabić powyższej interpretacji, jeśli się rozważy, że użyte one zostały tylko dla przeciwstawienia służby kolejowej innego rodzaju służbom, jak np. służbie w starostwach, na poczcie i t. d.

Natomiast czasu, spędzonego przed objęciem pracownika powyższem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej na służbie parowozowej, konduktorskiej i t. d., nie opłacanego składkami emerytalnemi. nie można liczyć z mocy postanowień art. 3, p. 2 (opłatnie) w wymiarze rok jako 18 miesięcy, lecz tylko pojedyńczo.

3) Zaliczenie okresu służby w byłem państwie zaborczem w wymiarze rok jako 18 miesięcy wpływa nietylko na wymiar, lecz także i na uzasadnienie roszczenia o zaopatrzenie emerytalne.

Płacenie półtorakrotnej opłaty od 1 października 1926 r. wpływa tylko na wymiar, nie zaś na uzyskanie prawa do zaopatrzenia emerytalnego. Wypływa to niezbicie z postanowień art. 14 ust. ostatni rozporządzenia Prezydenta, wedle których każdy pełny rok, opłacany podwyższoną opłatą, liczy się **przy wymiarze zaopatrzenia** półtorakrotnie.

4) Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 września 1926 r. nie zawiera żadnego ograniczenia zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby cywilnej czy wojskowej, ograniczenia, polegającego na zakazie zaliczania czasu służby, odbytej przed ukończeniem 18 lat życia. Przeto stosowanie jakichkolwiek ograniczeń w tym względzie nie jest dopuszczalne.

5) Czas służby wojskowej polskiej zalicza się do wysługi emerytalnej bez względu na to, kiedy pracownik ją odbył, czy bezpośrednio przed wstąpieniem na służbę kolejową, czy też przed wstąpieniem na inną służbę, zaliczalną lub niezaliczalną do wysługi emerytalnej.

Zaliczenie okresu, przez który pracownik obok służby kolejowej pełnił także służbę w jednej z organizacji wojskowych, wyszczególnionych w okólniku Ministerstwa Komunikacji z dnia 30 stycznia 1927 r. Nr. I/7169/27 pod „B", nastąpić może tylko z jednego lub drugiego tytułu, gdyż pewne konkretnie oznaczone, jednorazowo uprawnienie, przysługujące komuś z dwu tytułów, zawsze tylko raz może być zrealizowane.

6) Zaliczenie czasu służby wojskowej do wysługi emerytalnej wpływa nie tylko na wymiar zaopatrzenia emerytalnego, lecz także i na uzasadnienie roszczenia o to zaopatrzenie.

7) W myśl postanowień art. 3 p. 2 rzeczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej należność za zaliczenie pewnego okresu do

wysługi emerytalnej wynosi 6% kwoty, należnej pracownikowi tytułem poborów służby czynnej, stanowiącej podstawę wymiaru opłaty (art. 2), obliczonej za cały okres podlegający zaliczeniu, wraz z 6% rocznemi (czyli 0,5% miesięcznemi) odsetkami składanemi, obliczonemi w stosunku miesięcznym za cały okres wysługi emerytalnej, osiągniętej na podstawie tego zaliczenia, w dniu dokonania zaliczenia.

Dyrektor Departamentu:
(—) Gałecki.

32

PRZEPISY

o ewidencji emerytalnej pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“, oraz o ewidencji emerytów, wdów i sierot, zatwierdzone decyzją Ministra Komunikacji z d. 27 kwietnia 1927 r. Nr. I-3550/27.

§ 1.

1. Dla celów rocznej statystyki emerytalnej i statystyki odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki wprowadza się ewidencję pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“, jakoteż ewidencję emerytowanych pracowników tego przedsiębiorstwa, oraz pozostałych po pracownikach wdów i sierot, pobierających zaopatrzenie wdowie, względnie sieroce.

2. Ewidencja ta nie obejmuje pracowników kontraktowych, oraz pracowników próbnych i czasowych.

§ 2.

Ewidencję powyższą prowadzi się według następujących sześciu grup:

1) grupa A — pracownicy w służbie ruchu i w służbie drogowej na linji,
2) grupa B — pracownicy w służbie konduktorskiej,
3) grupa C — pracownicy w służbie na parowozach,
4) grupa D — pracownicy w służbie warsztatowej,
5) grupa E — pracownicy w służbie magazynowej,
6) grupa F — pracownicy nie zaliczeni do żadnej z powyższych grup.

Do grupy A. zalicza się pracowników, których przydzielono na stałe do wykonywania służby: zawiadowcy stacji, dyżurnego ruchu, rewizora pociągów (kontrolera biletów), zwrotniczego, nastawniczego, ustawiacza, przetokowego, kontrolera wagonów, rewidenta wagonów, spisywacza wagonów i ceduł, kancelisty technicznego, pilota, kredowacza, plombiarza, smarownika stacyjnego, zawiadowcy odcinka drogowego, zawiadowcy odcinka sygnalizacji, mostowniczego, montera sygnalizacji, nadzorcy przewodów, torowego, dróżnika obchodowego, dróżnika przejazdowego, blokowego, motorniczego, oraz rzemieślników i robotników, używanych do robót na linji.

Do grupy B. zalicza się tych wszystkich pracowników służby konduktorskiej, których na stałe przydzielono do obsługi pociągów i to tak długo, dopóki przydzielenie to nie zastanie cofnięte.

Do grupy C. zalicza się tych wszystkich pracowników parowozowych, oraz maszynistów wagonów motorowych, których przydzielono na stałe do służby na parowozach, względnie wagonach motorowych i to tak długo, dopóki przydzielenie to nie zostanie cofnięte.

Do grupy D. zalicza się rzemieślników (robotników) warsztatów głównych i podręcznych. oraz odnośne organa nadzorcze.

Do grupy E. zalicza się organa wykonawcze i nadzorcze w magazynach towarowych i magazynach zasobów.

Do grupy F. zalicza się tych wszystkich pracowników, których nie zaliczono do jednej z grup powyższych.

§ 3.

Ewidencję prowadzi się na podstawie kart ewidencyjnych (form. C.). Karty ewidencyjne etatowych pracowników sporządzają Dyrekcje na podstawie własnych danych, karty ewidencyjne nieetatowych pracowników na podstawie kwestjonarjuszów (form. A.) i kart pomocniczych (form. B.).

§ 4.

Urzędy kolejowe wypełniają kwestjonarjusze w wszystkich rubrykach strony 1-szej i 2-giej.

1. Rubryki 4, 5 i 6 mają być wypełnione na podstawie metryk.

2. Rubryki 7-a, b, d, e, 8-a, b, d, e, g, na podstawie dokumentów, dostarczonych przez pracownika, względnie na podstawie urzędowych zapisków danego urzędu.

3. Czas opłacany składkami do kas emerytalnych (do kasy przezorności) należy oznaczyć w rubrykach 7-a, b, d, e, i 8-a, b.

Jeśli pracownik wpłacone swego czasu składki podjął, należy uwidocznić odnośny czasokres w rubrykach 7-c, f, jako nieopłacony składkami.

Co do pracowników byłych kolei rosyjskich, którzy dnia 1 stycznia 1918 r. pozostawali jeszcze na kolejowej służbie w Rosji uważa się, że wpłaconych swego czasu składek emerytalnych, względnie zabezpieczeniowych, nie podjęli.

4. Rubryki 9-a, b, c, wypełnić należy na podstawie książeczek wojskowych, względnie na podstawie zaświadczeń właściwej władzy wojskowej.

5. W rubryce 9-c, uwzględnić należy czas spędzony przed powstaniem Państwa Polskiego na służbie w formacjach wojskowych, uznanych przez Państwo Polskie jako polskie.

6. Rubrykę 10 należy wypełnić na podstawie zaświadczenia właściwej instytucji ubezpieczeniowej, względnie na podstawie zapisków urzędowych danego urzędu.

7. Rubryki 7-c, f, i 8-c, f, h, mogą być wypełnione także na podstawie zaświadczeń dwu wiarygodnych świadków (możliwie z grona etatowych pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe“), stwierdzających prawdziwość danych okoliczności z wskazaniem źródła wiadomości o danych, które stwierdzają.

8. Dokumenty na podstawie których stwierdzono daty rubryk 7-a, b, d, e, 8-d, e, i 10 mają być dołączone do kwestjonarjusza i uwidocznione w rubryce 11.

9. W rubryce 12 mają być uwidocznione te wszystkie dokumenty, akta, pisma, zaświadczenia i t. p., na podstawie których stwierdzono daty rubryk 7-a, b, c, f. 8-a, b, c, f, g, h, 9-a, b, c i 10 (o ile daty rubryki 10 stwierdzono nie na podstawie pisma odnośnej instytucji ubezpieczeniowej lecz na podstawie innych pism, zapisków, aktów i t. p.).

10. Kwestjonarjusze wypełnione w sposób powyższy uzupełniają urzędy cyfrą rzymską tego wydziału Dyrekcji, który prowadzi sprawy personalne danego pracownika oraz literą, oznaczającą grupę, do której zaliczono danego pracownika w myśl § 2 niniejszego rozporządzenia. Cyfra ma być umieszczona po lewej stronie litery „G“, litera oznaczająca grupę po prawej stronie tej litery (strona pierwsza kwestjonarjusza, po lewej stronie, u góry).

11. W powyższy sposób wypełnione kwestjonarjusze przysyłają urzędy kolejowe bezpośrednio tym wydziałom właściwej Dyrekcji, których cyfrą oznaczono kwestjonarjusze (p. 10 niniejszego par.).

§ 5.

Za właściwe i zgodne z prawdą wypełnienie kwestjonarjuszów odpowiadają prócz pracowników, którzy je wypełniali także i przełożeni odnośnych urzędów osobiście.

W razie stwierdzenia. że kwestjonarjusz zawiera daty nieprawdziwe i że daty te wstawiono rozmyślnie lub wskutek niedbalstwa, wdroży Dyrekcja przeciw odpowiedzialnemu przełożonemu dochodzenie dyscyplinarne, pociągając równocześnie do odpowiedzialności dyscyplinarnej, względnie porządkowej. (nieetatowego) i bezpośrednio winnego pracownika.

§ 6.

Właściwy wydział Dyrekcji sprawdza prawidłowe wypełnienie kwestjonarjusza i wpisuje na stronie 3-ciej kwestjonarjusza, u góry numer karty ewidencyjnej (§ 9 p. 1).

§ 7.

Wydział rachunkowy Dyrekcji stwierdza na stronie 3-ciej kwestjonarjusza, czy wedle zapisków tego wydziału dany pracownik, służąc na kolejach państwowych opłacał rzeczywiście w okresach, podanych w rubrykach 7-a, b, i 8-a, b, składki do kasy emerytalnej (do kasy przezorności), względnie. czy rzeczywiście płacił opłatę emerytalną i czy te składki, opłata, nie zostały mu zwrócone.

§ 8.

Wydział osobowy Dyrekcji oblicza na stronie 4-tej kwestjonarjusza wysługę emerytalną danego pracownika i wpisuje datę, od jakiej liczy się nieprzerwanie bieg wysługi emerytalnej.

Po odnotowaniu w skorowidzu (§ 14) numeru karty ewidencyjnej, przesyła wydział osobowy kwestjonarjusz danemu wydziałowi fachowemu celem wypełnienia karty ewidencyjnej.

§ 9.

1. Wydział fachowy, otrzymawszy kwestjonarjusz z wydziału osobowego, wypełnia przy nieetatowych pracownikach dwie karty, pomocniczą (formularz B.) i ewidencyjną (formularz C.), wpisując na

stronie pierwszej po lewej stronie u góry, przed literą „G“ liczbę rzymską wydziału, po literze „G“ literę, oznaczającą grupę, do jakiej zalicza się dany pracownik (§ 2), oraz numer karty ewidencyjnej (numer), który wydział fachowy wpisał na kwestjonarjuszu (§ 6).

Każdy wydział fachowy prowadzi dla każdej grupy pracowników oddzielną numerację, osobną dla etatowych, osobną dla nieetatowych, tak, że numery kart ewidencyjnych powtarzają się na kartach poszczególnych wydziałów fachowych na kartach etatowych i nieetatowych pracowników i w poszczególnych grupach tych pracowników.

2. Rubryki 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 (na karcie ewidencyjnej lewa strona strony pierwszej) wypełniają wydziały fachowe (przy nieetatowych) na podstawie kwestjonarjusza.

3. W sposób powyższy sporządzają wydziały, w miarę ustalania wysługi emerytalnej etatowych pracowników kolejowych, karty ewidencyjne tych pracowników, wypełniając rubryki na podstawie własnych danych, względnie na podstawie dat, dostarczonych przez wydziały: osobowy, względnie rachunkowy.

4. W razie ponownego przyjęcia emeryta, lub byłego pracownika na służbę kolejową etatową, lub stałą dziennie płatną przed upływem dziesięciu lat, licząc od dnia rozwiązania stosunku służbowego, a więc przed skasowaniem jego karty ewidencyjnej (§ 13), Wydział odnośny zakłada nową kartę pomocniczą i ewidencyjną zużytkowując G. numer starej karty (n. b. o ile pracownika zalicza się do tej samej grupy co poprzednio). Karta stara podlega zniszczeniu (§ 13 p. 2).

5. Wypełniwszy obie karty, przechowują wydziały karty ewidencyjne u siebie, ułożone według grup i numerów, pomocnicze zaś odsyłają właściwym urzędom.

6. W terminie dziesięciodniowym po otrzymaniu kart pomocniczych (§ 10 p. 3) przeprowadzają wydziały fachowe, na podstawie tych kart w kartach ewidencyjnych pracowników stałych, dziennie płatnych wszelkie zmiany, zaszłe w ciągu ubiegłych trzech miesięcy, poczem zwracają karty pomocnicze poszczególnym urzędom.

W tym samym terminie przeprowadzają wydziały fachowe zmiany w kartach ewidencyjnych etatowych pracowników.

§ 10.

1. Urzędy przechowują karty pomocnicze, ułożone według grup i numerów.

2. Wszystkie zmiany stosunków osobistych i służbowych pracowników stałych, dziennie płatnych przeprowadzają urzędy bieżąco w kartach pomocniczych — zmiany stosunków osobistych na podstawie metryk, zmiany stosunków służbowych, wpisując równocześnie numer i datę zarządzenia, które zmiany te spowodowało.

3. Pierwszego dnia miesiąca stycznia, kwietnia, lipca i października każdego roku przesyłają urzędy odnośnym wydziałom fachowym właściwych Dyrekcji wszystkie te karty pomocnicze, w których w ostatnich trzech miesiącach poczyniono zmiany, względnie uzupełnienia. W razie, jeśliby w ostatnich trzech miesiącach nie było tych zmian, względnie uzupełnień, zawiadamia o tem urząd odnośny wydział fachowy Dyrekcji krótkiem sprawozdaniem.

4. W razie śmierci pracownika, rozwiązania stosunku służbowego lub przejścia na etat, odsyła urząd kartę pomocniczą tego pracownika właściwemu wydziałowi fachowemu danej Dyrekcji, wypełniwszy przedtem rubrykę 11, względnie rubryki 13, 14 i 15.

§ 11.

1. W razie śmierci pracownika, lub w razie rozwiązania stosunku służbowego przesyła wydział fachowy odnośną kartę ewidencyjną wydziałowi osobowemu wraz z kartą pomocniczą, otrzymaną z odnośnego urzędu (§ 10, p. 4), wypełniwszy poprzednio kartę ewidencyjną w rubryce 11, względnie w rubrykach 14 i 15.

2. W razie przejścia pracownika nieetatowego na etat przenosi wydział odnośną kartę ewidencyjną tegoż pracownika do ewidencji pracowników etatowych, podając równocześnie Wydziałowi osobowemu nowy numer karty ewidencyjnej celem poczynienia potrzebnych adnotacji w odnośnych skorowidzach.

§ 12.

1. Wydział osobowy, otrzymawszy z powodu śmierci pracownika, lub rozwiązania stosunku służbowego obie jego karty, kasuje kartę pomocniczą pieczątką (dwoma, na środku karty przecinającemi się czerwonemi linjami) i przyczepia ją do karty ewidencyjnej.

2. Na karcie ewidencyjnej kasuje wydział osobowy dotychczasowy jej numer, wpisując równocześnie odpowiedni numer nowy, wraz z oznaczeniem wydziału (osobowego) i rodzaju osoby uprawnionej (emeryt, wdowa, sierota), a więc na prawej stronie strony pierwszej IV. E. Nr. . . . . na lewej stronie strony drugiej IV. W. Nr. . . . na prawej stronie strony drugiej IV. S. Nr. . . . .

3. Tę samą manipulację przeprowadza wydział osobowy równocześnie i w skorowidzu (§ 14).

4. Dla emerytów, wdów i sierot prowadzą wydziały osobowe odrębne numeracje, tak, że numery powtarzają się na poszczególnych kartach ewidencyjnych osób wymienionych.

5. Wszystkie rubryki, odnoszące się do emerytów, wdów i sierot, wypełnia wydział osobowy na podstawie aktów wymiaru zaopatrzeń, względnie odszkodowań za nieszczęśliwe wypadki, notując w danej rubryce równocześnie numer odnośnego aktu. Jeśli w kwocie zaopatrzenia mieści się równocześnie kwota z tytułu odszkodowania za nieszczęśliwy wypadek, wydział osobowy wpisuje te kwoty oddzielnie w właściwych rubrykach. Wszelkie kwoty wypłat nie jednorazowych należy wpisywać w punktach. Tak pierwsze wypełnienie rubryk, jak i późniejsze zmiany i uzupełnienia mają być dokonywane równocześnie z wymiarem świadczeń, względnie z wstrzymaniem ich wypłaty.

6. Karty ewidencyjne emerytów, wdów i sierot przechowują wydziały osobowe u siebie, ułożone według numerów, oddzielnie dla każdej grupy uprawnionych osób.
Jeśli jest wdowa z dziećmi, karta ewidencyjna nosi znak „W" i przechowana jest między kartami wdów.

7. W razie jeśli karta nie zawiera już żadnej osoby uprawnionej, składa ją wydział osobowy do archiwum, kasując przedtem dotychczasowy numer karty i wyciskając obok numeru skasowanego pieczątkę „archiwum Nr. . ." Dla wszystkich kart złożonych do archiwum jest numeracja jedna. Numerację tę prowadzi wydział osobowy.

§ 13.

1. Archiwum przechowuje karty ułożone według ich numerów archiwalnych przez okres dziesięciu lat. Po upływie tego okresu przesyła archiwum odnośne karty do zniszczenia właściwym wydziałom fachowym.

2) Po zniszczeniu skasowanych kart ewidencyjnych podają wydziały fachowe do wiadomości wydziału osobowego „G“ numera kart zniszczonych, celem przeprowadzenia odnośnej adnotacji w skorowidzu (§ 14).

§ 14.

1. Wydział osobowy prowadzi skorowidz kart ewidencyjnych wszystkich pracowników będących na służbie w okręgu danej Dyrekcji, oddzielnie etatowych i nieetatowych, jakoteż oddzielne skorowidze kart ewidencyjnych emerytów, wdów i sierot (formularz D.).

2. W skorowidzach notuje wydział osobowy imię i nazwisko danego pracownika (emeryta, wdowy, sieroty) liczbę rzymską wydziału fachowego (przy emerytach, wdowach i sierotach liczbę wydziału osobowego), literę grupy i numer karty ewidencyjnej.

3. W razie zmiany numeru, lub oznaczenia karty ewidencyjnej a to z powodu śmierci, rozwiązania stosunku służbowego, przejścia na etat, zmiany osób uprawnionych i t. p., wydział osobowy, wpisując do odnośnego skorowidza nową adnotację, wykreśla dotychczasową i uwidacznia przy wykreślonej numer skorowidza nowej adnotacji.

4. Ponieważ karty ewidencyjne wdów z dziećmi noszą znak „W“ (§ 12 p. 6) przeto w skorowidzu Nr. IV mają być uwidocznione imiona dzieci uprawnionych.

W skorowidzu Nr. V oznaczone są karty ewidencyjne dzieci, których matki pobierają zaopatrzenie znakiem „W“.

5. Skorowidze mają następujące numery:
a) skorowidz pracowników etatowych — Nr. I,
b) skorowidz pracowników nieetatowych — Nr. II,
c) skorowidz emerytów — Nr. III,
d) skorowidz wdów — Nr. IV,
e) skorowidz sierot — Nr. V.

6. W razie złożenia karty ewidencyjnej do archiwum wydział osobowy wykreśla daną pozycję w skorowidzu (w skorowidzach), wyciskając obok niej pieczątkę „archiwum Nr. . . .“.

7. Po zniszczeniu karty ewidencyjnej (§ 14) wydział osobowy wyciska w odnośnym skorowidzu obok pieczątki „archiwum Nr. . . . . “ pieczątkę „zniszczona“.

§ 15.

1. Dla celów ewidencji potrącanych opłat, oraz dla celów kontroli, czy poszczególne urzędy potrącają opłaty regularnie i w należnej wysokości, wpisują wydziały fachowe każdego miesiąca z list płatniczych potrącone opłaty pracowników nieetatowych do kart opłat emerytalnych pracowników nieetatowych (formularz E.).

2. Formularze E. oprawne są w księgi.

Księgi te oznaczone są numerami rzymskiemi i mają karty (nie stronice) numerowane porządkowo. Dla tych ksiąg prowadzą wydziały fachowe zwyczajne skorowidze imienne.

3. Wydziały fachowe obowiązane są do usuwania usterek, spostrzeżonych w listach płatniczych w drodze korespondencji.

§ 16

Analogiczną ewidencję swych etatowych funkcjonarjuszów prowadzi Ministerstwo Komunikacji.

Drukarnia Państwowa. Nr. 36803. 23.V. 27. 2100.

.... G. .... Miejsce służbowe:

KWESTJONARJUSZ
dla sporządzania kart ewidencyjnych
(rozporządzenie Min. Kom. z dnia 27 kwietnia 1927 r. № I/3550/27).

1	Imię i nazwisko pracownika:					
2	Stanowisko wzgl. tytuł służbowy:					
3	Grupa uposażenia i szczebel uposażenia:					
4	Data urodzenia					rok miesiąc dzień
	Data zawarcia związku małżeńskiego (na podstawie metryki ślubu)					rok miesiąc dzień
5	Imię i nazwisko rodowe żony					Data urodzenia rok
6	Imiona dzieci: a) ślubnych b) uprawnionych c) nieślubnych (na podstawie metryk urodzenia)					Data urodzenia: rok miesiąc dzień
						Data urodzenia: rok miesiąc dzień
						Data urodzenia: rok miesiąc dzień
						Data urodzenia: rok miesiąc dzień
						Data urodzenia: rok miesiąc dzień
						Data urodzenia: rok miesiąc dzień
7	Służba kolejowa w byłem państwie zaborczem z uwzględnieniem przerw.		Na kolejach państwowych	a.	Czas opłacany składkami pojedynczemi	od do (włącznie)
				b.	Czas opłacany składkami półtorakrotnemi	od do (włącznie)
				c.	Czas nieopłacany składkami	od do (włącznie)
			Na kolejach prywatnych	d.	Czas opłacany składkami pojedynczemi	od do (włącznie)
				e.	Czas opłacany składkami półtorakrotnemi	od do (włącznie)
				f.	Czas nieopłacany składkami	od do (włącznie)
8	Służba w Państwie Polskiem	kolejowa	Na kolejach państwowych	a.	Czas opłacany opłatą emerytalną pojedynczą	od do (włącznie)
				b.	Czas opłacany opłatą podwyższoną	od do (włącznie)
				c.	Czas nieopłacony opłatą emerytalną	od do (włącznie)
			Na kolejach prywatnych	d.	Czas opłacany opłatą emerytalną pojedynczą	od do (włącznie)
				e.	Czas opłacany podwyższoną opłatą	od do (włącznie)
				f.	Czas nieopłacony opłatą emerytalną	od do (włącznie)
		Inna państwowa		g.	Czas opłacony opłatą emerytalną	od do (włącznie)
				h.	Czas nieopłacony opłatą emerytalną	od do (włącznie)

(Formularz A).

9	Służba w wojsku polskiem	Obowiązkowa	a	od	do (włącznie)
		Na ćwiczeniach	b	od	do (włącznie)
				od	do (włącznie)
				od	do (włącznie)
				od	do (włącznie)
		W czasie mobilizacji	c	od	do (włącznie)

10	Czas pracy opłaconej składkami z tytułu ustawowego obowiązku ubezpieczenia na wypadek niezdolności do pracy, na starość i na wypadek śmierci	Instytucje ubezpieczeniowe		a	od	do (włącznie)
				b	od	do (włącznie)
				c	od	do (włącznie)
				d	od	do (włącznie)
				e	od	do (włącznie)

11	Wykaz dołączonych dokumentów stwierdzających prawdziwość dat podanych w rubr. 7, a, b, d, e. rubr. 8, d, e. rubr. 10	do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	

12	Na podstawie jakich zapisków, aktów, pism i t. d. stwierdzono daty: w rubr. 7 a, b, c, f. w rubr. 8 a, b. c, f, g. h. w rubr. 9 a, b, c. w rubr. 10 a, b, c, d, e.	do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	
		do rubr.	

dnia .... 192 r.

M. P.

(podpis naczelnika służbowego)

№ .... KARTY EWIDENCYJNEJ

Stwierdzenie przez Wydział fachowy, że ....

.... był rzeczywiście w okresach podanych przez .... na służbie kolejowej ....

dnia .... 192.... r.

M. P.

podpis Naczelnika Wydziału

Wydział Rachunkowy stwierdza, że wedle zapisków tego Wydziału .... , służąc na kolejach państwowych, opłacał w okresach podanych w kwestjonarjuszu składki do kasy emerytalnej, kasy przezorności, względnie płacił opłatę emerytalną i że te składki, opłata, nie zostały mu zwrócone.

Stwierdzenie danych rubryki 10 względnie uwagi do niej:

OBLICZENIE WYSŁUGI EMERYTALNEJ:

Data, od której liczy się nieprzerwanie wysługa emerytalna:

dnia .... 192...... r.

(podpis Naczelnika Wydziału)

G .... № ....

KARTA POMOCNICZA

na mocy rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 27.IV 1927 r. № I. 3550/27.

I. Pracownik na służbie

1	Imię i nazwisko	
2	Data urodzenia	
3	Stanowisko względnie tytuł służbowy	
4	Miejsce służbowe	
5	Grupa uposażenia i szczebel	
6	Imię żony, data urodzenia żony (ewentualne zmiany)	
7	Data zerwania małżeństwa	
8	Dzieci: a) ślubne b) uprawnione c) nieślubne	1 .... ur. .... zmarło .... 2 .... ur. .... zmarło .... 3 .... ur. .... zmarło .... 4 .... ur. .... zmarło .... 5 .... ur. .... zmarło .... 6 .... ur. .... zmarło .... 7 .... ur. .... zmarło .... 8 .... ur. .... zmarło .... 9 .... ur. .... zmarło 10
9	Wysługa emerytalna	
10	Półtorakrotne liczenie w okresach	
11	Zwolniony ze służby: z powodu / data / № aktu	
12	Ponowne przyjęcie	
13	Data przejścia na etat	
14	Data śmierci	
15	Przyczyna śmierci	

Formularz B.

G .... № .... IV. E. № ....

KARTA EWIDENCYJNA

na mocy rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 27.IV 1927 r. № I. 3550/27.

I. Pracownik na służbie

1	Imię i nazwisko	
2	Data urodzenia	
3	Stanowisko względnie tytuł służbowy	
4	Miejsce służbowe	
5	Grupa uposażenia i szczebel	
6	Imię i nazwisko rodowe żony, data urodzenia żony (ewentualne zmiany)	
7	Data zawarcia małżeństwa	
8	Dzieci: a) ślubne b) uprawnione c) nieślubne	1 .... ur. .... zmarło .... 2 .... ur. .... zmarło .... 3 .... ur. .... zmarło .... 4 .... ur. .... zmarło .... 5 .... ur. .... zmarło .... 6 .... ur. .... zmarło .... 7 .... ur. .... zmarło .... 8 .... ur. .... zmarło .... 9 .... ur. .... zmarło .... 10 .... ur. .... zmarło ....
9	Wysługa emerytalna	
10	Półtorakrotne liczenie w okresach	
11	Zwolniony ze służby: z powodu / data / № aktu	
12	Ponowne przyjęcie	
13	Data przejścia na etat	
14	Data śmierci	
15	Przyczyna śmierci	

II. Emeryt

1 Powstanie prawa z powodu:

2 Wiek emeryta w chwili nabycia prawa:

3 Podstawa wymiaru: płaca lat wysługi

4 Wysokość zaopatrzenia emerytalnego:

5 Zaopatrzenie przyznano od:

6 Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia od:

7 Przyczyna wstrzymania wypłaty zaopatrzenia:

8 Wznowienie wypłaty zaopatrzenia od:

9 Utrata prawa do zaopatrzenia od: z powodu:

10 Wypłaty jednorazowe:

11 Data śmierci emeryta:

Odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek:

1 Data nieszczęśliwego wypadku:

2 Rodzaj wypadku:

3 Kto ponosi winę wypadku:

4 Rodzaj obrażenia ciała:

5 Wiek poszkodowanego w dniu wypadku:

6 Stopień utraty zdolności do zarobkowania:

7 Zmiany stopnia utraty zdolności do zarobkowania od:

8 Trwała nieudolność do zarobkowania:

9 Czasowa nieudolność do zarobkowania:

10 Wysokość odszkodowania:

11 Zmiana w wysokości odszkodowania od:

12 Data śmierci:

Uwaga:

Formularz C.

III. W. №..................

IV. S. №..................

III. Wdowa, względnie żona zaginionego lub skazanego

1	Powstanie prawa z powodu:
2	Wiek wdowy (żony) w dniu zaistnienia prawa:
3	Podstawa wymiaru: płaca męża lat wysługi
4	Wysokość zaopatrzenia:
5	Zaopatrzenie przyznane od:
6	Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia od:
7	Przyczyna wstrzymania zaopatrzenia:
8	Wznowienie wypłaty zaopatrzenia od:
9	Utrata prawa do zaopatrzenia od:
10	Wypłaty jednorazowe:
11	Data śmierci wdowy (żony):

Odszkodowanie za nieszczęśliwy wypadek

1	Data nieszczęśliwego wypadku męża:
2	Rodzaj wypadku:
3	Kto ponosi winę wypadku:
4	Rodzaj obrażenia ciała:
5	Data śmierci męża:
6	Wysokość odszkodowania wdowy:
7	Wstrzymanie odszkodowania od: z powodu:
8	Wznowienie wypłaty odszkodowania od:
9	Utrata prawa do odszkodowania od: z powodu:
10	Odprawa:

IV. Sieroty (dzieci zaginionego, skazanego)

1	Sieroty (dzieci)	1 ur. 2 ur. 3 ur. 4 ur.	5 ur. 6 ur. 7 ur. 8 ur.
2	Powstanie prawa z powodu:		
3	Podstawa wymiaru: płaca ojca (matki)		
4	Wysokość zaopatrzenia:		
5	Zmiany w wysokości zaopatrzeń od:		
6	Wstrzymanie wypłaty zaopatrzenia od:		
7	Przyczyna wstrzymania zaopatrzeń:		
8	Utrata prawa do zaopatrzenia z powodu:		
9	Wyznaczenie zaopatrzenia do 18 roku życia:		
10	Wypłaty jednorazowe:		

Odszkodowanie za nieszczęsliwy wypadek

1	Data nieszczęśliwego wypadku ojca (matki):
2	Rodzaj wypadku:
3	Kto ponosi winę wypadku:
4	Rodzaj obrażenia ciała:
5	Data śmierci ojca (matki):
6	Wysokość odszkodowania sierot:
7	Wstrzymanie odszkodowania od: z powodu:
8	Wznowienie wypłaty odszkodowania od:
9	Utrata prawa do odszkodowania od: z powodu:

Imię i nazwisko	Numery i inne adnotacje

Formularz D.

Imię i nazwisko							urodzony:
Stanowisko wzgl. tytuł służbowy:							
Miejsce służbowe:							
Uposażenie Tab.	od	/	19	grupa	szczebel	Dz. U. №	/
	od	/	19	grupa	szczebel	Dz. U. №	/
	od	/	19	grupa	szczebel	Dz. U. №	/
	od	/	19	grupa	szczebel	Dz. U. №	/
	od	/	19	grupa	szczebel	Dz. U. №	/

Wysługa emerytalna liczy się od i połtorakrotnie od

№ aktu

Zaliczono poprzedni czas służby od do

za opłatą kwoty zł. gr. wraz z 6% odsetkami składanemi

w ratach miesięcznych № aktu

Opłata wynosi 6% 9% ostatniej płacy (nieodpowiednie skreślić)

w roku	WPŁACONE OPŁATY W GROSZACH W MIESIĄCU																								OGÓŁEM		
	styczniu		lutym		marcu		kwietniu		maju		czerwcu		lipcu		sierpniu		wrześniu		październiku		listopadzie		grudniu				
	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące i za zaliczenie
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											

Formularz E.

w roku	WPŁACONE OPŁATY W GROSZACH W MIESIĄCU																								OGÓŁEM		
	styczniu		lutym		marcu		kwietniu		maju		czerwcu		lipcu		sierpniu		wrześniu		październiku		listopadzie		grudniu				
	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące	za zaliczenie	bieżące i za zaliczenie
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											
19																											

UWAGI:

Przeszedł na etat z dniem 19

Rozwiązano stosunek służbowy z dniem 19

Z powodu:

Zmarł dnia

Wymierzono zaopatrzenie emerytalne z pensją wdowią i sierocą do №